

Výsluhový příspěvek

Výsluhový příspěvek poskytovaný podle zák. č. [221/1999](#) Sb. nemá povahu mzdy ani jiného příjmu ve smyslu § 299 o. s. ř. (např. dávky sociálního zabezpečení či důchodu) a lze tedy u něj provádět výkon rozhodnutí příkazáním pohledávky. Výsluhový příspěvek ve smyslu § 33 odst. 1 zákona č. [76/1959](#) Sb., o některých služebních poměrech vojáků, ve znění pozdějších předpisů, je chápán jako určitá kompenzace práce vykonávané ve ztížených podmínkách, kompenzace určitých omezení vyplývajících z charakteru práce v ozbrojených silách, tedy jako součást dávek sociálního charakteru souvisejících s ukončením služebního poměru. Není však součástí tzv. služebního příjmu a ani součástí platu příslušníků ozbrojených sil.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 20 Cdo 2294/2007, ze dne 24.9.2009)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci výkonu rozhodnutí oprávněné České republiky - Ministerstva obrany, jejímž jménem jedná Vojenský úřad pro právní zastupování Ministerstva obrany, proti povinnému Ing. J. N., pro 3.423.709,- Kč s příslušenstvím, příkazáním jiné peněžité pohledávky, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 5 pod sp. zn. 54 E 1309/2005, o dovolání oprávněné proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 11. 12. 2006, č. j. 53 Co 353/2006-17, tak, že usnesení Městského soudu v Praze ze dne 11. 12. 2006, č. j. 53 Co 353/2006-17, se ruší a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

V záhlaví uvedeným rozhodnutím městský soud změnil usnesení ze dne 10. 3. 2006, č. j. 54 E 1309/2005-6 (jímž obvodní soud nařídil podle rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 9. 11. 2000, č. j. 1 T 36/96-200, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 22. 6. 2001, č. j. 11 To 9/01-3908, výkon rozhodnutí příkazáním peněžité pohledávky, kterou má povinný za Vojenským úřadem sociálního zabezpečení z důvodu nároku na vyplacení výsluhového příspěvku; dále stanovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení; povinnému uložil zaplatit státu soudní poplatek za návrh na nařízení výkonu rozhodnutí ve výši 25 000,- Kč s tím, že nařízením výkonu rozhodnutí se vztahuje i na vymožení poplatku, a také stanovil, že nařízením výkonu rozhodnutí je postižena peněžitá pohledávka povinného v celém rozsahu), tak, že návrh na nařízení výkonu rozhodnutí zamítl a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Odvolací soud dospěl k závěru, že způsobem navrhovaným oprávněnou nelze výkon rozhodnutí nařídit, jelikož tomu brání povaha výsluhového příspěvku jako dávky sociálního zabezpečení resp. mající režim obdobný důchodu. Povahu nároku povinného dovodil zejm. z § 132, § 133, § 134 odst. 1 zák. č. [221/1999](#) Sb., o vojácích z povolání, v platném znění (dále jen „zákon č. [221/1999](#) Sb.“), a uzavřel, že na danou věc tedy dopadá ust. § 299 zák. č. 99/1963, občanský soudní řád, v platném znění, (dále jen „o. s. ř.“), o výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy. Nárok oprávněné tudíž nelze uspokojit navrhovaným příkazáním pohledávky, ale srážkami z výsluhového příspěvku.

V dovolání - jehož přípustnost dovozuje z ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) a § 238a odst. 1 písm. c) o. s. ř. - oprávněná namítá, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci (§ 241a odst. 2 písm. b/ o. s. ř.). Je přesvědčena, že není správný závěr soudu, že

výsluhový příspěvek má režim obdobný režimu důchodu. Své tvrzení opírá o ust. § 135 odst. 2 a § 137 zák. č. [219/1999](#) Sb. (správně zák.č. [221/1999](#) Sb.), o vojácích z povolání. Je toho názoru, že při posuzování právní povahy výsluhového příspěvku je nutno vycházet nikoliv z podmínek jeho výplaty a jeho navázání na jiné dávky (zejm. na invalidní a starobní důchod), jak činí odvolací soud, ale z jeho účelu, jímž není náhrada mzdy, ale (s odkazem na nálezy Ústavního soudu České republiky III. ÚS 288/04 ze dne 16. 9. 2004) „...zvýšené ocenění za mimořádně ztížené pracovní podmínky a různá osobní omezení...spíše kompenzující útrapy (vojenské) služby než poskytující (výlučný) materiální zdroj prostředků pro život (což je typický účel důchodů a podobných dávek)...“. Správnost závěru odvolacího soudu oprávněná opírá i o skutečnost, že minimální výše výsluhového příspěvku (na rozdíl od důchodu) není regulována a není to ani nutné ze sociálních důvodů, neboť není chápán jako odměna za práci a není jediným zdrojem obživy adresátů. Zákodárce navíc umožnil adresátům zvolit si místo pobírání výsluhového příspěvku jednorázové odbytné (§ 138 zák. č. [221/1999](#) Sb.). Proto navrhl, aby napadené usnesení bylo zrušeno a věc vrácena odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Dovolání je přípustné podle § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř. ve spojení s § 238a odst. 1 písm. c) a odst. 2 o. s. ř., ve znění do 30. 6. 2009, a je i důvodné.

Jelikož vady podle ustanovení § 229 odst. 1, odst. 2 písm. a), b), odst. 3 o. s. ř. (tzv. zmatečnosti), k nimž je dovolací soud – je-li dovolání přípustné – povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 věta druhá o. s. ř.), v dovolání namítány nejsou a nevyplývají ani z obsahu spisu, a protože jinak je dovolací soud vázán uplatněným dovolacím důvodem včetně jeho obsahového vymezení (§ 242 odst. 3 věta první o. s. ř.), je předmětem dovolacího přezkumu závěr odvolacího soudu, že nelze nařídit a vést výkon rozhodnutí přikázáním pohledávky, jedná-li se o pohledávku povinného z výsluhového příspěvku podle zák. č. [221/1999](#) Sb., o vojácích z povolání, resp. zda výsluhový příspěvek má v řízení o výkon rozhodnutí režim obdobný režimu důchodu (§ 299 o. s. ř.).

Právní posouzení věci je nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval. O takový postup však v případě rozhodnutí odvolacího soudu v dané věci nejde.

Právní názor odvolacího soudu, že výsluhový příspěvek má povahu dávky sociálního zabezpečení resp. režim obdobný důchodu, a proto v projednávané věci nelze nařídit výkon rozhodnutí přikázáním pohledávky povinného z výsluhového příspěvku, není správný.

Podle § 299 o. s. ř., ve znění účinném do 31. 12. 2006 (před novelou zákonem č. [264/2006](#) Sb.), upravujícího srážky z jiných příjmů, platilo, že ustanovení o výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy se použijí i na výkon rozhodnutí srážkami z platu, z pracovní odměny členů družstev a z příjmů, které povinnému nahrazují odměnu za práci, zejména z důchodu, nemocenského, peněžité pomoci v mateřství, stipendia, náhrady ucházejícího výdělků, náhrady poskytované za výkon společenských funkcí a z podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci (odst. 1). Ustanovení o výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy se použijí i na výkon rozhodnutí srážkami z odměny plynoucí z dohody o pracovní činnosti (odst. 3). Ustanovení o výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy se použijí i na výkon rozhodnutí srážkami z dávek státní sociální podpory, které nejsou vypláceny jednorázově. Výkon rozhodnutí ohledně dávek státní sociální podpory, které nejsou vypláceny jednorázově, nelze provést přikázáním pohledávky (odst. 4). Za jiný příjem ve smyslu odstavce 1 nelze považovat odměny za provedení práce podle § 236 zákoníku práce bez ohledu na to, co bylo ujednáno o splatnosti odměny (odst. 5).

Výsluhový příspěvek poskytovaný podle zák. č. [221/1999](#) Sb. nemá povahu mzdy ani jiného příjmu ve smyslu § 299 o. s. ř. (např. dávky sociálního zabezpečení či důchodu) a lze tedy u něj provádět výkon

rozhodnutí příkázáním pohledávky.

Výsluhový příspěvek ve smyslu § 33 odst. 1 zákona č. [76/1959](#) Sb., o některých služebních poměrech vojáků, ve znění pozdějších předpisů, je chápán jako určitá kompenzace práce vykonávané ve ztížených podmínkách, kompenzace určitých omezení vyplývajících z charakteru práce v ozbrojených silách, tedy jako součást dávek sociálního charakteru souvisejících s ukončením služebního poměru. Není však součástí tzv. služebního příjmu a ani součástí platu příslušníků ozbrojených sil. Jde o zvláštní kategorii peněžního příjmu, odůvodněnou do určité míry sociálními důvody (srov. nálezy Ústavního soudu České republiky uveřejněný pod č. [126/1997](#) Sb.), Podobný charakter si zachoval výsluhový příspěvek i podle úpravy v zákoně č. [221/1999](#) Sb. (...vzhledem k náročnosti služby vojáka). I zde je zřejmá jeho vazba na starobní či invalidní důchod (např. § 134 zákona č. [221/1999](#) Sb.). Protože se však jedná, jak již bylo řečeno výše, o zvláštní příjem, který nelze považovat jako náhradu za mzdu, lze jej podle § 312 o. s. ř. postihnout.

Nejvyšší soud proto - aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1, věta první o. s. ř.) - napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 2, část věty za středníkem, odst. 3, věta první, o. s. ř.).

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Ušlý zisk](#)
- [Škoda vzniklá provozní činností](#)
- [Styk dítěte s osobou společensky blízkou](#)
- [Spotřebitel](#)
- [Náležitě odůvodnění jako procesní záruka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Poučení účastníka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)